

Piotr Czarny*

Opinia prawna na temat dopuszczalności członkostwa w Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej*

Legal Opinion on the Admissibility of Membership in the Committee on Constitutional Accountability

The aim of this legal opinion is to answer the question of whether a Sejm Deputy (i.e. an MP) who has formally supported a preliminary motion for holding a public official accountable before the Tribunal of State may be a member of the Constitutional Accountability Committee, which is to consider the said motion. An analysis of relevant constitutional-law provisions and literature presented in this opinion leads to the conclusion that there is currently no such prohibition.

Keywords: Constitutional Accountability Committee, Sejm Deputy (MP)

Przedmiotem niniejszej opinii jest odpowiedź na pytanie, czy poseł, który formalnie poparł wstępny wniosek o pociągnięcie do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu, może być członkiem Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej, która rozpatruje ten wniosek. Przeprowadzona w opinii analiza obowiązujących przepisów oraz literatury z zakresu prawa konstytucyjnego prowadzi do konkluzji, że obecnie nie ma takiego zakazu.

Słowa kluczowe: Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej, poseł

* **Dr Piotr Czarny**

Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Wydział Prawa i Administracji, Polska
Jagiellonian University in Kraków, Faculty of Law and Administration, Poland
Biuro Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji Kancelarii Sejmu
piotrek.czarny@uj.edu.pl, <https://orcid.org/0000-0002-6558-1075>

- Opinia prawna została sporządzona 12 listopada 2024 r. [przyp. red.].



I. Teza opinii

Posel, który podpisał wstępny wniosek o pociągnięcie do odpowiedzialności konstytucyjnej przed Trybunałem Stanu [dalej także: TS], może pozostać członkiem Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej [dalej także: KOK, Komisja] w trakcie rozpatrywania tego wniosku i nie podlega wyłączeniu z udziału w postępowaniu w sprawie rozpatrzenia tego wniosku. Może on natomiast podlegać wyłączeniu w zakresie przesłuchania przez Komisję osoby objętej tym wnioskiem lub świadka ze względu na treści zawarte we wstępnym wniosku.

II. Zagadnienia wstępne

Przedmiotem niniejszej opinii prawnej jest odpowiedź na pytanie zawarte w zleceniu przewodniczącego sejmowej Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej: „Czy poseł, który podpisał się pod wstępnym wnioskiem o pociągnięcie do odpowiedzialności konstytucyjnej przed Trybunałem Stanu osób, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 1 i 2–7 ustawy o Trybunale Stanu, może być członkiem Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej, która rozpatruje ten wniosek?”.

Pytania nie sformułowano w pełni precyzyjnie w kontekście dołączonego do zlecenia wniosku o wyłączenie posła Tomasza Treli z udziału w pracach Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej dotyczących wstępnego wniosku o pociągnięcie Macieja Świrskiego do odpowiedzialności konstytucyjnej przed Trybunałem Stanu. Wniosek o wyłączenie złożył 14 października 2024 r. obrońca M. Świrskiego. Pismo to jednoznacznie dotyczyło nie samego członkostwa określonego posła w KOK, ale wyłączenia go z udziału w konkretnym postępowaniu. W niniejszej opinii skoncentrowano się wobec tego na problemie wyłączenia członka KOK z uczestniczenia w określonym postępowaniu prowadzonym przez Komisję.

III. Uzasadnienie i ustalenia szczegółowe

1. Na wstępie należy podkreślić, że ani Konstytucja RP¹, ani Ustawa z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora² [dalej: ustawa o wykonywaniu mandatu], ani Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej³ [dalej: Regulamin Sejmu] nie przewidują żadnych regulacji dotyczących wyłączenia posła z rozpatrywania określonego wniosku wstępnego o pociągnięcie do odpowiedzialności przed TS.

¹ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz.U. nr 78, poz. 483, ze zm.

² Tekst jedn. Dz.U. z 2024 r. poz. 907.

³ Tekst jedn. M.P. z 2022 r. poz. 990, ze zm.

Punktem wyjścia dalszych ustaleń jest wobec tego treść art. 18 ust. 2 Ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o Trybunale Stanu⁴ [dalej: u.t.s.], który stanowi, że „w postępowaniu przed Trybunałem Stanu oraz Komisją Odpowiedzialności Konstytucyjnej stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego, chyba że niniejsza ustawa stanowi inaczej”. Przepis ten ma charakter odesłania, którego celem jest osiągnięcie skrótowości tekstu prawnego. Niewątpliwie pozwolił on uniknąć znacznego, a przy tym zupełnie zbędnego rozbudowania u.t.s., w której w przeciwnym razie należałoby zamieścić wiele szczegółowych rozwiązań procesowych⁵.

Odesłanie zawarte w art. 18 ust. 2 u.t.s. ma charakter dynamiczny. Obecnie odnosi się ono do Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego⁶ [dalej: k.p.k.]. Dynamiczny charakter odesłania skutkuje tym, że zmiany k.p.k. wpływają na jego zakres.

W świetle ogólnie przyjętego w prawoznawstwie rozumienia odpowiednie stosowanie oznacza, że normy (przepisy), które pierwotnie są przewidziane dla określonych stanów faktycznych, mają być stosowane również do innych stanów faktycznych. Może to polegać na stosowaniu norm (przepisów) w postaci niezmienionej lub nieznacznie zmienionej (a więc wprost), na stosowaniu norm (przepisów) po poddaniu ich pewnym istotnym modyfikacjom albo na wykluczeniu ich zastosowania.

Cechą charakterystyczną tego rodzaju konstrukcji normatywnej jest konieczność uwzględniania specyfiki danej instytucji prawnej oraz pozostałych regulujących ją norm. Wykładnia przepisów odsyłających często wywołuje poważne wątpliwości w praktyce. Obejmuje ona bowiem elementy ocenne, takie jak ustalenie, które z norm (przepisów), do których odsyła przepis odsyłający, nadają się do zastosowania w danej materii, oraz określenie, jakich modyfikacji należy dokonać w ich treści, by były one dostosowane do tej materii. Stwarza to ryzyko uzyskiwania przez różnych interpretatorów znacznie różniących się od siebie rezultatów wykładni. Dotyczy to także wykładni analizowanego przepisu u.t.s., co z uwagi na specyfikę odpowiedzialności konstytucyjnej może rodzić poważne problemy praktyczne⁷.

2. Kwestia dopuszczalności udziału członka KOK w określonej sprawie ze względu na zastrzeżenia co do jego obiektywizmu (bezstronności) była przedmiotem kilku opinii prawnych, w szczególności w związku z poparciem wstępnego wniosku o pociągnięcie do odpowiedzialności przed TS przez posła członka KOK⁸. Wskazane

⁴ Tekst jedn. Dz.U. z 2022 r. poz. 762, ze zm.

⁵ *Vide* M. Radajewski, *Odpowiednie stosowanie Kodeksu postępowania karnego w postępowaniu przed Trybunałem Stanu*, „Przegląd Legislacyjny” 2019, nr 3, s. 10.

⁶ Tekst jedn. Dz.U. z 2024 r. poz. 37, ze zm.

⁷ *Vide* M. Radajewski, *op. cit.*, s. 11.

⁸ *Vide* M. Zubik, *Udział posła, sygnatariusza wstępnego wniosku o pociągnięcie do odpowiedzialności konstytucyjnej, w obradach Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej*, „Przegląd Sejmowy” 2000, nr 5(40), s. 61 i n. oraz opinie autorstwa Andrzeja Gaberlego, Dariusza Dudka i Pawła Wilińskiego w sprawie dopuszczalności członkostwa w Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej posła, który podpisał wstępny wniosek o pociągnięcie do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu, opublikowane w „Przeglądzie Sejmowym” 2009, nr 5(94), s. 154 i n.

zagadnienie przeanalizowano w nich wszechstronnie. Wynikało z nich przy tym jednoznacznie, że odesłanie zawarte w art. 18 ust. 2 u.t.s. obejmuje również nakaz odpowiedniego stosowania w postępowaniu przed Komisją przepisów k.p.k. o wyłączeniu sędziego lub innej osoby prowadzącej postępowanie. Konkluzje tych opinii były jednak rozbieżne – zdaniem A. Gaberlego i D. Dudka podpisanie wstępnego wniosku stanowi okoliczność uzasadniającą wyłączenie członka KOK z udziału w postępowaniu w sprawie rozpatrzenia tego wniosku, a w ocenie Marka Zubika i P. Wilińskiego – nie.

Niezależnie od tej różnicy w opiniach zgodnie wskazywano, że do członków KOK stosuje się zarówno konkretne przesłanki bezwarunkowego wyłączenia sędziego z mocy prawa (art. 40 § 1 k.p.k.), jak i przesłankę ogólną – istnienie okoliczności tego rodzaju, że mogłaby ona wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w danej sprawie (art. 41 § 1 k.p.k.).

Nie wnikając bliżej w szczegóły, można zauważyć, że według poglądu dominującego w doktrynie postępowanie przed KOK stanowi swego rodzaju odpowiednik postępowania przygotowawczego w zwyczajnym procesie karnym. Konsekwencją tego założenia jest przyjęcie, że do tego pierwszego należy odpowiednio stosować przepisy dotyczące wyłączenia prokuratora, innych osób prowadzących postępowanie przygotowawcze oraz innych oskarżycieli publicznych. Odmienne stanowisko zajęł jednak A. Gaberle, który przyjął, że Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej pełni funkcję organu rozstrzygającego o zasadności wstępnego wniosku, co upodabnia ją do organu sądowego⁹.

Kwestię skutków podpisania wstępnego wniosku o pociągnięcie do odpowiedzialności przed TS w kontekście działalności Komisji analizowano w literaturze również po 2009 r. Należy odnotować pogląd, zgodnie z którym „z uwagi na szczególnie tryb uruchamiania postępowania w przedmiocie odpowiedzialności konstytucyjnej trzeba [...] uznać, że ujawnienie swojego poglądu przez członka Komisji nie stanowi podstawy do jego wyłączenia od udziału w jej pracach”, a często członkami KOK są osoby, które podpisały wstępny wniosek lub wyraziły w mediach pogląd o ewentualnej odpowiedzialności konstytucyjnej¹⁰. W innym ujęciu zauważa się, że „brak nawet w przepisach ustawy o Trybunale Stanu czy regulaminu Sejmu przepisów, które umożliwiałyby albo nakazywały wyłączenie osób podpisujących wstępny wniosek z prac komisji, co może dziwić, zważywszy niezwykle szeroko zakrojony zakres wyłączenia członków sejmowej komisji śledczej z jej prac w razie obaw o ich stronniczość. Członkowie parlamentu wobec prezydenta z racji uwarunkowań politycznych i ustrojowych nigdy nie są «bezstronni», nie są też «niezależni» wobec parlamentarzystów, którzy złożyli wniosek, choćby z uwagi na przynależność i dyscyplinę klubową”¹¹.

⁹ *Vide* A. Gaberle, *op. cit.*, s. 156.

¹⁰ *Vide* M. Fingas, uwagi do art. 8a, [w:] *Ustawa o Trybunale Stanu. Komentarz*, red. K. Grajewski, S. Steinborn, Wolters Kluwer, Warszawa 2020, s. 135.

¹¹ M. Milczarek, *Odpowiedzialność karna Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej*, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego” 2010, nr 1, s. 149.

3. Powyższe ustalenia stanowiły jedynie pewną, w części historyczną, podstawę dalszych rozważań. Należy je zacząć od przytoczenia treści obowiązującego obecnie art. 8a ust. 1 u.t.s., stanowiącego, że jeżeli „zostanie ujawniona okoliczność, która mogłaby wywołać wątpliwości co do bezstronności członka Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej przy czynności przesłuchania przez Komisję osoby objętej wnioskiem lub świadka, ulega on wyłączeniu z tej czynności”. Przepis ten dodano do u.t.s. na mocy Ustawy z dnia 18 marca 2010 r. o zmianie ustawy o Trybunale Stanu¹² [dalej: ustawa z dnia 18 marca 2010 r.]. Trzeba podkreślić, że nastąpiło to później niż sporządzenie wspomnianych wcześniej opinii prawnych, a zatem powinno to stanowić podstawę pewnej weryfikacji poglądów w nich wyrażonych. Pojawia się bowiem pytanie, czy dodanie art. 8a ust. 1 u.t.s. nie oznacza, że ustawa ta reguluje problematykę wyłączenia członka KOK inaczej niż k.p.k. reguluje problematykę wyłączenia prokuratora, innych osób prowadzących postępowanie przygotowawcze oraz innych oskarżycieli publicznych, co wykluczałoby odpowiednie stosowanie przepisów kodeksowych.

W literaturze wskazuje się, że „możliwe jest również **wyłączenie członka Komisji od udziału w jej pracach *in generis*** [wyróżnienie w oryginale – przyp. P.C.]. Unormowanie zawarte w art. 8a nie stanowi bowiem jedynej podstawy do wyłączenia członka Komisji od udziału w jej pracach. Należy przyjąć, że wobec obowiązku odpowiedniego stosowania przepisów Kodeksu postępowania karnego, w postępowaniu przed Komisją znajdują zastosowanie również przepisy art. 40 k.p.k. oraz art. 41 w zw. z art. 47 k.p.k., w oparciu o które członek Komisji może zostać wyłączony w ogóle od udziału w jej pracach. Przepis art. 8a odnosi się bowiem wyłącznie do szczególnych sytuacji, gdy z uwagi na specyficzną relację pomiędzy członkiem Komisji a osobą przesłuchiwaną członek Komisji powinien zostać wyłączony – ale jedynie od udziału w tej konkretnej czynności. Wobec dość wąskiego zakresu dyspozycji komentowanego artykułu trzeba więc przyjąć, że nie stanowi on *lex specialis* wobec powołanych wyżej norm Kodeksu postępowania karnego”¹³.

Poglądu tego nie można podzielić ze względu na to, że nie ma w tym przypadku znaczenia ocena, które przepisy (tj. art. 8a u.t.s. czy art. 40 k.p.k. lub art. 41 w zw. z art. 47 k.p.k.) stanowią przepis szczególny (przepisy szczególne). Problem polega na tym, czy – a jeśli tak, to w jakim zakresie – art. 8a ust. 1 u.t.s. stanowi inaczej niż k.p.k., tj. zawiera inną regulację niż przepisy k.p.k. Ponadto cytowany pogląd łączy w jednej kategorii odrębne jakościowo sytuacje ujęte w art. 40 i art. 41 k.p.k.

Inny, dużo ostrożniejszy pogląd zakłada, że „trudno jednak znaleźć przekonujący uzasadnienie dla rozwiązania polegającego na tym, że art. 18 ust. 2 wyklucza stosowanie Kodeksu postępowania karnego w zakresie wyłączenia osoby wchodzącej w skład organu procesowego z mocy prawa, zwłaszcza w zakresie przestępstw lub przestępstw skarbowych, np. gdy członek Komisji jest małżonkiem osoby objętej wnioskiem lub był świadkiem czynu (zob. art. 47 w zw. z art. 40 k.p.k. dotyczący

¹² Dz.U. nr 75, poz. 472.

¹³ M. Fingas, *op. cit.*, s. 133.

podstaw wyłączenia w procesie karnym osób występujących w roli organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze). Tym bardziej, że wspomniane powody dają podstawę do wyłączenia członka Komisji od udziału w sprawie, a nie tylko od czynności przesłuchania. Nawet jeśli przyjmiemy, że «okoliczność, która mogłaby wywołać wątpliwości co do bezstronności członka Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej» jest na tyle szeroką podstawą, że niewątpliwie obejmuje także sytuacje, o których mowa w art. 40 k.p.k., to wyłączenie następuje tu dopiero na wniosek, a nie z mocy prawa, a zatem jeśli wniosek nie zostałby złożony, taki «nieobiektywny» członek KOK będzie rozpatrywał wniosek wstępny. Takie rozwiązanie osłabia jedną z naczelných zasad procesu karnego, jaką jest zasada obiektywizmu¹⁴. Co prawda w kontekście tematu niniejszej opinii zacytowany fragment nie jest sformułowany precyzyjnie, ale – co istotne – nie ma w nim wprost ogólnego odwołania do art. 41 § 1 k.p.k. Jednocześnie trudno zaprzeczyć, że art. 40 § 1 k.p.k. wskazuje na tak oczywiste i jednoznaczne sytuacje, że jego naruszenie w postępowaniu przed KOK należałoby uznać za złamanie elementarnych założeń rzetelnego postępowania przed organami władzy publicznej.

4. Trzeba podkreślić, że żadne z przytoczonych stanowisk nie nawiązuje do *ratio legis* art. 8a ust. 1 u.t.s., która wynika przede wszystkim z prac parlamentarnych prowadzących do uchwalenia ustawy z dnia 18 marca 2010 r.

W uzasadnieniu projektu tej ustawy stwierdzono lakonicznie, że „w istniejącym dotychczas uregulowaniu, odwoływanie się do Kodeksu postępowania karnego w warunkach komisji sejmowej, prowadziło do sytuacji, w której wypełnienie treścią zapisów kpk było niemożliwe, a nawet prowadziło do próby ograniczania swobody działania posłów wbrew regulaminowi, ustawie o obowiązkach posłów i senatora, i innych przepisów”¹⁵. Nietrudno stwierdzić, że chodziło właśnie o próby wyłączenia niektórych posłów z rozpatrywania sprawy przez KOK ze względu na ich wcześniejsze działania lub wypowiedzi. Należy zauważyć, że regulacje k.p.k. w wielu sytuacjach nie przystają do postanowień u.t.s., zwłaszcza w zakresie kwestii kompetencyjnych. Tytułem ilustracji – art. 48 § 1 k.p.k. stanowi, że „o wyłączeniu prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze oraz oskarżyciela publicznego orzeka prokurator nadzorujący postępowanie lub bezpośrednio przełożony”. Jeśli założyć, że przepis ten trzeba odpowiednio stosować w postępowaniu przed KOK, to ustalenie, kto ma decydować o wyłączeniu członka tego organu, stanowi swego rodzaju zagadkę. Projektodawcy wyraźnie zmierzali do usunięcia tego rodzaju „zagadek legislacyjnych”.

Proponowany art. 8a u.t.s. był przedmiotem rozważań na posiedzeniu Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej 18 listopada 2009 r. Warto przytoczyć tu dwie wypowiedzi z tego posiedzenia. W ocenie posła Józefa Zycha „cała istota problemu polegała na tym właśnie, że wprowadziliśmy najpierw pojęcie wyłączenia w postępowaniu

¹⁴ M. Klejnowska, uwaga 7 do art. 8a, [w:] *Ustawa o Trybunale Stanu. Komentarz*, red. G. Pastuszko, LexisNexis, Warszawa 2013, LEX.

¹⁵ Druk sejmowy nr 2213 (VI kadencja), s. 7.

dowodowym. Na skutek uwag Ministerstwa Sprawiedliwości przyjęliśmy wyłączenie «od czynności». [...] Natomiast uwaga przedstawicieli Biura Legislacyjnego zmierza do tego, czy nie należałoby rozważyć całkowitego wyłączenia, tak jak to jest w przypadku komisji śledczej. My jesteśmy temu przeciwni”. Z kolei poseł Andrzej Dera stwierdził wówczas: „My mówimy o tym etapie, kiedy jest opracowywane stanowisko komisji. Tu jest ta zasada wyłączenia. Natomiast zgadzam się z panem, że nikt nie ma możliwości całkowicie posła wyłączyć z czynności. On głosuje wtedy na takich zasadach, że nie uczestniczy w wypracowywaniu tego stanowiska komisji, które jest później «kluczem» tego głosowania. To tylko w takim zakresie. Procedurę trzeba podzielić na dwa etapy. Etap, gdy dochodzi się do wypracowywania stanowiska komisji. Podstawą są wykonywane czynności dowodowe. I tutaj tkwi istota problemu. Jest prowadzone postępowanie. W jego wyniku wypracowuje się określony wniosek, który jest potem poddany pod głosowanie. Mówimy tylko o pierwszym etapie procedury”¹⁶.

Naturalnie zacytowane powyżej wypowiedzi trudno uznać za wiążącą wykładnię art. 8a ust. 1 u.t.s., ale też nie można ich zupełnie pominąć, ponieważ wskazane w nich założenie jest w miarę jednoznaczne – chodzi o ograniczenie konsekwencji stosowania do KOK określonych w k.p.k. przesłanek wyłączenia danej osoby od pełnienia funkcji organu procesowego.

5. Interpretując art. 8a ust. 1 u.t.s. w świetle powyższych ustaleń, nietrudno zauważyć, że użyte w nim sformułowanie: „jeżeli zostanie ujawniona okoliczność, która mogłaby wywołać wątpliwości co do bezstronności członka Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej”, wskazuje, że jest to element hipotezy normy prawnej właściwie tożsamy z hipotezą normy prawnej zawartą w art. 41 § 1 k.p.k. („jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego [tj. sędziego – przyp. P.C.] bezstronności w danej sprawie”). Kluczowe jest bowiem odwołanie się do wątpliwości co do bezstronności, to zaś, czy wątpliwości te mają charakter ogólny (dotyczą sprawy) czy też szczególny (dotyczą czynności przesłuchania przez Komisję osoby objętej wnioskiem lub świadka), ma znaczenie drugorzędne.

Dlatego należy przyjąć, że u.t.s. reguluje zagadnienie skutków tego rodzaju wątpliwości inaczej niż k.p.k., z czego wynika, że przepisy k.p.k. nie znajdują w tym zakresie zastosowania. Wobec tego niedopuszczalne jest wyłączenie lub całkowite wyłączenie – z powodu okoliczności tego rodzaju, że mogłyby one wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności – członka Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z udziału w postępowaniu dotyczącym wstępnego wniosku o pociągnięcie określonej osoby do odpowiedzialności konstytucyjnej przed Trybunałem Stanu. Z kolei art. 8a ust. 1 u.t.s. nie odnosi się do sytuacji wskazanych w art. 40 § 1 k.p.k. W tym drugim przepisie chodzi bowiem o przypadki, co do których ustawodawca zakłada pewne niewzruszalne domniemanie braku obiektywizmu.

¹⁶ Biuletyn z posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 18 listopada 2009 r., <<https://orka.sejm.gov.pl/Biuletyn.nsf/wgsknr6/ODK-17>>, dostęp 9 XI 2024.

6. Należy dodać, że jeśli przyjąć wspomniany wcześniej dominujący pogląd o analogii między postępowaniem przygotowawczym w procesie karnym a postępowaniem przed KOK, to w tym drugim przypadku odpowiednio stosuje się przepisy art. 40 § 1 k.p.k., ale tylko jego punkty 1–4, 6 i 10 (art. 47 § 1 k.p.k.). Nie wnikając w szczegóły, można stwierdzić, że w wypadku osób prowadzących postępowanie przygotowawcze ustawodawca jest mniej rygorystyczny niż w wypadku sędziów. Oznacza to, że – niezależnie od wcześniejszych ustaleń – we wspomnianym na początku opinii wniosku z 14 października 2024 r. nie zachowano konsekwencji. Można powoływać się na wystąpienie sytuacji określonych w poszczególnych punktach art. 40 § 1 k.p.k. albo – co odpowiada dominującemu pogładowi – stosować art. 47 § 1 k.p.k., ale wówczas nie można wskazywać art. 40 § 1 pkt 5 k.p.k. Odesłanie zawarte w art. 47 § 1 k.p.k. nie odnosi się bowiem do tego punktu.

Na zakończenie trzeba zwrócić uwagę, że zawarte we wstępnym wniosku konkretne treści mogą budzić wątpliwości dotyczące bezstronności w rozumieniu art. 8a ust. 1 u.t.s., zwłaszcza w połączeniu z innymi działaniami lub wypowiedziami posła. Dalsza analiza tej kwestii wykraczałaby jednak poza postawione w zleceniu pytanie.

Bibliografia

Źródła

- Biuletyn z posiedzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej z 18 listopada 2009 r., <<https://orka.sejm.gov.pl/Biuletyn.nsf/wgskrn6/ODK-17>>.
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz.U. nr 78, poz. 483, ze zm.
- Projekt ustawy o zmianie ustawy o Trybunale Stanu, druk sejmowy nr 2213 (VI kadencja).
- Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, tekst jedn. M.P. z 2022 r. poz. 990, ze zm.
- Ustawa z dnia 26 marca 1982 r. o Trybunale Stanu, tekst jedn. Dz.U. z 2022 r. poz. 762, ze zm.
- Ustawa z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora, tekst jedn. Dz.U. z 2024 r. poz. 907.
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, tekst jedn. Dz.U. z 2024 r. poz. 37, ze zm.
- Ustawa z dnia 18 marca 2010 r. o zmianie ustawy o Trybunale Stanu, Dz.U. nr 75, poz. 472.

Piśmiennictwo

- Fingas M., uwagi do art. 8a, [w:] *Ustawa o Trybunale Stanu. Komentarz*, red. K. Grajewski, S. Steinborn, Wolters Kluwer, Warszawa 2020.
- Gaberle A., Dudek D., Wiliński P., *W sprawie dopuszczalności członkostwa w Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej posła, który podpisał wstępny wniosek o pociągnięcie do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu*, „Przegląd Sejmowy” 2009, nr 5(94).
- Klejnowska M., uwagi do art. 8a, [w:] *Ustawa o Trybunale Stanu. Komentarz*, red. G. Pastuszko, LexisNexis, Warszawa 2013.

- Milczarek M., *Odpowiedzialność karna Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej*, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego” 2010, nr 1.
- Radajewski M., *Odpowiednie stosowanie Kodeksu postępowania karnego w postępowaniu przed Trybunałem Stanu*, „Przegląd Legislacyjny” 2019, nr 3.
- Zubik M., *Udział posła, sygnatariusza wstępnego wniosku o pociągnięcie do odpowiedzialności konstytucyjnej, w obradach Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej*, „Przegląd Sejmowy” 2000, nr 5(40).